

Betreft : Update inzet Rijksuitkering klimaat- en energiebeleid
 Aan : Leden van de Commissie Fysiek Domein
 T.b.v. : Commissie van 31 januari 2024
 Van : G. Rebel
 Behandelaar : Eelco Weyland
 E-mail/telefoonnummer : e.weyland@huizen.nl / 035 52 81 625
 Datum : 24 januari 2024
 Status : Ter informatie

Geachte leden van de commissie Fysiek Domein,

In de vergadering van de commissie Fysiek Domein van 4 december en de raad van 14 december 2023 zijn door mevrouw Van Kempen van de VVD-fractie vragen gesteld over de inzet van de Rijksuitkering Capaciteit Decentrale Overheden Klimaat- en Energiebeleid (CDOKE). Aanleiding hiervoor was de mededeling aan de commissie Fysiek Domein van 9 november 2023 over de ontwikkeling van een meerjarenprogramma duurzaamheid. De mededeling, de vragen en de beantwoording van de vragen aan de raad zijn opgenomen in bijlage 1.

Een van de vragen had betrekking op de inzet van de CDOKE-gelden voor circulaire economie. Hierop heeft het college aan de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RvO) de vraag voorgelegd in hoeverre de inzet van CDOKE voor circulaire economie mogelijk is.

Besluit college

Naar aanleiding van het antwoord van de RvO heeft het college besloten, in lijn met de toezegging die in het antwoord aan de raad is gedaan, de huidige inzet voor circulaire economie (0,3 fte) te verhogen van 0,5 fte naar 1,0 fte extra. De toekomstige inzet op circulaire economie wordt daarmee 1,3 fte (in plaats van nu 0,8 fte). Deze extra inzet wordt in mindering gebracht op de extra inzet voor warmtetransitie/duurzame warmte (deze inzet daalt van toekomstig 5,1 fte naar 4,6 fte). Hierdoor ontstaat meer balans in het totale toekomstige programma duurzaamheid. De nieuwe verdeling is hieronder weergegeven.

Thema	Formatieomvang			
	Advies Over Morgen	Bestaand	Extra	Nieuwe situatie (bestaand + extra)
Duurzame warmte	6,2	1,1	3,5	4,6
Duurzame opwekking	4,4	1,1	1,0	2,1
Duurzame mobiliteit	3,7	0,3	1,0	1,3
Klimaatadaptatie en biodiversiteit	1,5	0,2	1,5 (2 jaar)	0,2 + 1,5 (2 jaar)
Circulaire economie	4,9	0,3	1,0	1,3
Programmaregie	1,0	0	1,0	1,0
Totaal (afgerond)	21,7	3,0	7,5 + 1,5 (2 jaar)	10,5 + 1,5 (2 jaar)

Toelichting

Het uitgangspunt van het college bij de toedeling van de Rijksuitkering CDOKE is geweest dat deze gelden strikt bedoeld zijn voor taken die in het Klimaatakkoord centraal staan, dus energiebeleid/energietransitie. Deze gedachtelijn volgt uit het Klimaatakkoord zelf, maar vooral uit de tekst van de regeling [CDOKE](#). In de regeling CDOKE wordt het thema circulaire economie (CE) namelijk niet aan de orde gesteld, in het Klimaatakkoord is dit in beperkte mate het geval.

Ook in de rapportages die de gemeentelijke lasten voor uitvoering van het Klimaatakkoord in kaart hebben gebracht en die gediend hebben als inhoudelijke basis voor de regeling CDOKE, te weten de AEF-rapportage [Uitvoeringskosten Klimaatakkoord decentrale overheden](#) en de ROB-rapportage [Van Parijs naar praktijk](#), blijkt een zeer sterke focus op energietransitie. In laatstgenoemde rapportage ontbreekt CE eveneens geheel als thema en wordt uitsluitend gesproken over energietransitie.

Echter, als [antwoord](#) op veel gestelde vragen over de CDOKE heeft de RvO gesteld dat CDOKE-gelden eveneens mogen worden ingezet voor enkele andere thema's, waaronder CE (klimaatadaptatie en biodiversiteit worden in dit antwoord nog steeds uitgesloten). Navraag bij de RvO wijst uit dat hiermee bedoeld wordt dat "middelen kunnen worden uitgegeven aan capaciteit werkend aan circulaire economie, als dat beleid CO₂-emissiereductie tot gevolg heeft." Deze brede interpretatie leidt tot ruimere mogelijkheden dan die waarvan het college aanvankelijk is uitgegaan bij de verdeling van CDOKE-gelden voor versterking van de formatie voor duurzaamheid.

De vervolgvraag is of en zo ja, hoeveel extra formatie vanuit CDOKE voor CE wenselijk is. Immers, extra inzet op het ene thema gaat ten koste van het andere thema. In lijn met de beantwoording van de raadvragen van 14 december heeft het college besloten om 0,5 fte extra in te zetten vanuit CDOKE voor CE ten koste van het thema duurzame warmte/warmtetransitie. Een onderbouwing van dit besluit is reeds gegeven in het antwoord op de gestelde raadvragen, te weten de antwoorden 2 t/m 4.

Overigens adviseert de VNG (ambtelijk) aan gemeenten om prioriteit te geven aan de thema's uit het Klimaatakkoord (zie bijlage 2). De VNG zet bovendien langs andere lijnen, te weten het Nationaal Programma Circulaire Economie, in op aanvullende middelen voor circulaire economie voor gemeenten.

De huidige extra inzet voor CE vindt het college daarom passend, temeer omdat het collegeprogramma een brede duurzaamheidsambitie kent. Het collegebesluit betekent dat één extra fulltime functie kan worden gecreëerd voor circulaire economie, wat voordelen biedt bij het werven van kandidaten. Daarnaast geldt dat de regisseur duurzaamheid vanuit een bredere programmaverantwoordelijkheid inzet op alle thema's kan leveren, dus ook op circulaire economie.

Voortgang versterking formatie duurzaamheid

Het werven van nieuwe medewerkers voor duurzaamheid is inmiddels in volle gang. De regisseur duurzaamheid start per 1 maart 2024. Daarnaast zijn vergevorderde gesprekken gevoerd met kandidaten voor de functies van senior adviseur warmte en projectcoördinator energietransitie. Voor alle andere functies die in beeld zijn worden eveneens voorbereidingen getroffen.

Met vriendelijke groet,

Bert Rebel

Bijlagen:

1. Mededeling 9 november 2023, vragen 11 december 2023 december en toegestuurde beantwoording op raadvragen 14 december 2023
2. Antwoorden VNG op vragen over inzet van CDOKE-gelden

Betreft : Ontwikkeling meerjarenprogramma duurzaamheid
Aan : Leden van de Commissie Fysiek Domein
T.b.v. : Commissie van 29 november 2023
Van : G. Rebel
Behandelaar : Eelco Weyland
E-mail/telefoonnummer : e.weyland@huizen.nl / 035 52 81 625
Datum : 9 november 2023
Status : Ter informatie

Geachte leden van de commissie Fysiek Domein,

Graag informeer ik u over de ontwikkeling van een meerjarenprogramma duurzaamheid voor de gemeente Huizen.

Aanleiding

Het collegeakkoord 2022-2026 bevat een brede duurzaamheidsambitie. Met het oog hierop werkt het college aan de ontwikkeling van een integraal Meerjarenprogramma Duurzaamheid. Dit programma dient in onze visie een brede scope te hebben, met deelprogramma's op het gebied van de warmtetransitie, duurzame energieopwekking, circulaire economie, klimaatadaptatie en biodiversiteit.

Wij hebben aan bureau Over Morgen gevraagd ons hierbij te ondersteunen. Half oktober heeft bureau Over Morgen een rapportage opgeleverd met mogelijke deelprogramma's, projecten en de hierbij behorende formatieomvang. De rapportage treft u in bijlage 1 aan.

Zoals u weet is op 14 juni jl. een bijeenkomst met leden van de commissie Fysiek Domein gehouden over de ontwikkeling van het programma. Tijdens deze bijeenkomst zijn waardevolle accenten op het programma in wording meegegeven. De presentatie van deze bijeenkomst is vervolgens gedeeld met de raad.

Duiding van de rapportage

Het college ziet de nu opgeleverde rapportage als een bruikbaar fundament voor de verdere opbouw van het programma duurzaamheid. Over Morgen spreekt zelf van een menukaart van projecten, op basis waarvan een voor de gemeente realistisch uitvoeringsprogramma is op te stellen.

Dit impliceert dat de voorliggende rapportage nog niet hét nieuwe integrale programma duurzaamheid voor de gemeente Huizen is. De belangrijkste reden hiervoor is de geadviseerde inzet van 21,6 fte voor het totaal aan opgenomen projecten. Deze omvang is in Huizen binnen de huidige kaders niet te creëren.

Versterking formatie

Een belangrijke en voorwaardelijke stap om een programma duurzaamheid te kunnen opbouwen, is het uitbreiden van de formatie voor duurzaamheid. Dit is, binnen de huidige kaders van de gemeentebegroting, mogelijk door gebruik te maken van de Rijksuitkering Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid (CDOKE). Voor de gemeente Huizen is hieruit voor de komende jaren ca. € 7,5 ton per jaar extra beschikbaar. Deze specifieke uitkering mag ingezet worden voor structurele versterking van de formatie voor de thema's uit het Klimaatakkoord, met name de energietransitie (de thema's warmtetransitie, duurzame opwek en duurzame mobiliteit).

In lijn met de aanbevelingen uit het rapport van Over Morgen en de CDOKE-voorwaarden heeft het college besloten om deze middelen aan te wenden voor structurele versterking van de formatie op de genoemde thema's. De regierol voor de warmtetransitie naar aardgasvrij vraagt hierbij de meeste extra inzet. Dit neemt niet weg dat het college ook voor de andere thema's de formatie wil versterken, maar dan vanuit middelen die beschikbaar zijn in de huidige begroting en de reserve milieubeleid (dit laatste voor inhuur voor 2 jaar op het gebied van klimaatadaptatie en biodiversiteit).

De huidige en toekomstige formatieomvang op het gebied van duurzaamheid ziet er in onze ogen dan als volgt uit (de beschikbare budgetten zijn indicatief omgerekend naar formatie-eenheden):

Thema	Formatieomvang			
	Advies Over Morgen	Bestaand	Extra	Nieuwe situatie (bestaand + extra)
Duurzame warmte	6,2	1,1	4,0	5,1
Duurzame opwekking	4,4	1,1	1,0	2,1
Duurzame mobiliteit	3,7	0,3	1,0	1,3
Klimaatadaptatie en biodiversiteit	1,5	0,2	1,5 (2 jaar)	0,2 + 1,5 (2 jaar)
Circulaire economie	4,9	0,3	0,5	0,8
Programmaregie	1,0	0	1,0	1,0
Totaal (afgerond)	21,7	3,0	7,5 + 1,5 (2 jaar)	10,5 + 1,5 (2 jaar)

Voor een toelichting op deze tabel wordt verwezen naar bijlage 2.

Vervolg

De betrokken afdelingen in het fysieke domein gaan op basis van de genomen besluiten aan de slag met de werving van de medewerkers op bovenstaande terreinen. In de huidige arbeidsmarkt is dit overigens geen eenvoudig opgave.

Wij hebben het voornemen om nieuwe projecten die door de formatie-uitbreiding mogelijk worden gemaakt alvast toe te voegen aan de tussenrapportages over het Milieuprogramma 2021-2025, de eerstvolgende begin 2024, de tweede begin 2025. Deze rapportages worden, zoals u weet, steeds voor vaststelling aan de raad voorgelegd.

Uiteindelijk werken wij graag met u, maar ook met inwoners, maatschappelijke instellingen en bedrijven, toe naar een door de raad vast te stellen integraal Meerjarenprogramma Duurzaamheid vanaf 2026. Dit is een natuurlijk moment, omdat het huidige Milieuprogramma 2021-2025 dan afloopt.

Met vriendelijke groet,

Bert Rebel

Bijlagen:

1. Rapportage Integraal duurzaamheidsprogramma Huizen - Over Morgen
2. Uitwerking extra formatie-inzet per thema

Bijlage 2 bij Mededeling: Uitwerking extra formatie-inzet per thema

Thema	Programmaonderdelen	Formatie				Projecten die mogelijk worden met de voorgestelde uitbreiding (indicatief)
		Advies Over Morgen *	Bestaand (schatting)	Besluit: Extra formatie + indicatie nieuwe functies + dekking	Totaal bestaand en nieuw	
Duurzame warmte	Koopwoningen	2,2		Senior adviseur warmte, 2 projectleiders energietransitie/warmte, communicatieadviseur energietransitie.		Uitvoering Warmtevisie Huizen: versnelling woningisolatie, ondersteuning energiearmoede/lage inkomens, strategie collectieve warmte ontwikkelen, haalbaarheidsonderzoek aquathermie opvolgen, wijkaanpakken naar aardgasvrij ontwikkelen en uitvoeren, intensivering communicatie, verduurzamen gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed, verduurzaming corporatiebezit (prestatieafspraken), verduurzaming bedrijven(terrein), overall intensivering communicatie en participatie. Samenwerking met partners als HuizenDuurzaam, het energieloket, het Energiedienstenbedrijf en Versa Welzijn. Actualisatie Warmtevisie eens per ca. 5 jaar.
	Huurwoningen	0,2				
	Gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed	1,9				
	Bedrijven en kantoren	0,2				
	Collectieve warmte	1,6				
	Programma duurzame warmte	6,2**	1,1	4,0 (dekking CDOKE)	5,1	
Duurzame opwek	Zon op dak grootschalig	1,1		Projectleider RES / duurzame opwek (zonne-energie). Combinatie van deze functie met projectleiders warmte is mogelijk.		Uitvoeren Regionale Energie Strategie (RES): Zon op dak bij bedrijven en kantoren, zon op geluidsscherm A1, zon op parkeerplaatsen, collectieve energieopwekking door HuizenDuurzaam via energie-inkoop gemeentelijke gebouwen. Samenwerking met partners als HuizenDuurzaam en ondernemers(verenigingen). Betreft ook inpassing elektriciteitsinfrastructuur. Herijking RES eens per ca. 4 jaar.
	Zon op dak kleinschalig	0,8				
	Zon boven parkeerplaatsen	1,0				
	Zon op geluidsschermen	0,3				
	Elektriciteitsinfrastructuur/inkoop/overig	1,2				
	Programma duurzame opwek	4,4	1,1	1,0 (dekking CDOKE)	2,1	
Duurzame mobiliteit	Veranderen van mobiliteit	1,3		Adviseur/projectleider duurzame mobiliteit/laadinfrastructuur		Versterking ontwikkeling en uitvoering beleid deelmobiliteit, fietsbeleid, laadinfrastructuur, duurzame mobiliteit bedrijven(terrein). Samenwerking in regio, met ondernemers(verenigingen).
	Verduurzamen mobiliteit	2,4				
	Programma duurzame mobiliteit	3,7				

Klimaatadaptatie en biodiversiteit	Fysieke maatregelen	0,6				Analyse en planning aanpak urgente knelpunten hitte, wateroverlast, droogte, meerjarenplan voor koppelkansen met gebiedsvernieuwing/renovatie, realisatie projecten in de openbare ruimte, procesmaatregelen, participatieprojecten (bijv. Operatie Steenbreek) met inwoners en ondernemers, ontwikkelen van groennormen, richtlijnen voor biodiversiteit en nieuwe vormen van beheer en onderhoud, soortenmanagementplan woningisolatie.
	Procesmaatregelen	0,7				
	Participatieprojecten	0,3				
	Programma klimaatadaptatie en biodiversiteit	1,5**	0,2 Daarnaast 2,0 uit collegebesluit d.d. 7 februari 2023 versterking fysiek domein. Dit is niet uitvoerbaar vanwege oneigenlijke dekking.	Projectleider/adviseur klimaatadaptatie / biodiversiteit (dekking reserve milieubeleid)	0,2 + 1,5 (voor 2 jaar)	
Circulaire economie	Circulair inkopen en opdrachtgeven	1,8		Strategisch adviseur/projectleider circulaire economie		Circulair inkopen en opdrachtgeven aanjagen en borgen, advies over regionale ontwikkelingen circulariteit, afvalpreventie huishoudens en uitvoering grondstoffenvisie.
	Circulaire bouw en openbare ruimte	1,7				
	Afval en grondstoffen	1,4				
	Programma circulaire economie	4,9	0,3	0,5 (dekking uit huidige formatie)	0,8	
Programmacoördinatie en regie	Programmacoördinatie (opgavemanagement) en regie	1,0	0	1,0 (dekking 0,5 fte uit CDOKE, 0,5 fte uit huidige formatie)	1,0	De regisseur is deels inzetbaar op andere werkvelden, o.a. strategisch advies.
Communicatie en participatie	Alle programmaonderdelen (niet separaat in kaart gebracht)	-	-	-	-	
Totaal (afgerond)		21,7	3,0 (inclusief klimaatadaptatie / biodiversiteit 5,0)	7,5 (+ 2 jaar 1,5 fte klimaatadaptatie / biodiversiteit)	10,5 (+ 2 jaar 1,5 fte klimaatadaptatie / biodiversiteit)	

* Onderlegger voor deze cijfers is een door Over Morgen opgestelde projecttabel (vanwege de omvang niet meegestuurd, als Excelbestand beschikbaar).

** De ogenschijnlijke verschillen in de optelling bij het programma duurzame warmte en het programma klimaatadaptatie/biodiversiteit worden veroorzaakt door afronding.

Aan: College en Bestuur van de gemeente Huizen

Van: Ria van Kempen

Betreft: Schriftelijke raadsragen over de inzet van de CDOKE gelden ten behoeve van de formatie van personeel voor het realiseren van duurzaamheid

Datum 11 december, 2023

Geacht college,

Tijdens de commissievergadering fysiek domein van 29 november en 4 december jl., is een inzet matrix gepresenteerd ten behoeve van personeelsuitbreiding met behulp van CDOKE gelden. De keuzes in deze matrix roepen vragen op en de in de commissie fysiek domein gestelde antwoorden met betrekking tot de inzet van CDOKE gelden ook.

De afgelopen jaren is door de gemeente Huizen ingezet op verduurzaming onder warmte, isolatie en stookgedrag. Daarbij worden steeds meer projecten gedraaid die een holistische aanpak en meekoppelkansen laten zien. Mooie voorbeelden hiervoor zijn o.a. de riolering aan de Van Hogendorpstraat, Dr. Jan Schoutenlaan en de voorgenomen renovatie van de wijk Stad en Lande. Ook is er aandacht voor bouwen met materiaalpaspoorten etc.. De komende jaren worden projecten in de gemeente Huizen op een holistische wijze opgepakt en worden meekoppelkansen bekeken en ingezet.

Gekeken naar de twee belangrijkste onderdelen in de voorgenomen formatie, laat de keuze van het college een personeelsverhoging zien die niet conform de verhouding van het adviesbureau is ingedeeld. Hierbij kunnen twee onderdelen als belangrijkste pijler onder de personeelsinzet worden gezien. Dit zijn duurzame warmte en circulaire economie. Een derde pijler duurzame opwekking, ligt dicht bij duurzame warmte.

De verhoging van het personeel onder duurzame warmte wordt verhoogd van 1,1 naar 4 fte (advies 6 fte.) en de verhoging van het personeel onder circulaire economie wordt verhoogd van 0,3 naar 0,5 (advies 4,9 fte). De verhoging van het personeel onder duurzame opwekking wordt verhoogd van 1,1 naar 2,1 (advies 4,4 fte.).

Uw antwoord tijdens de commissie fysiek domein 'CDOKE gelden kunnen niet worden ingezet voor circulariteit', willen we hierbij ter discussie stellen (zie bijlage printscreen van de officiële overheidspublicatie) en hierop graag uw reactie.

1. Hoe ziet u de scheiding tussen duurzame warmte en duurzame opwekking?
2. Waarom is er gekozen voor een forse verhoging van het aantal FTE op duurzame warmte?
3. En waarom is de verhoging van het aantal FTE voor circulaire economie, wat een breder terrein bestrijkt binnen duurzaamheid, zo beperkt gehouden, terwijl dit een invalshoek is binnen duurzaamheid waarin de gemeente Huizen de komende jaren een forse opgave heeft te gaan, gekeken naar de diverse nieuwbouw, verbouw van scholen, verbouw van gemeentepanden?
4. Waarom bent u van mening dat de CDOKE gelden niet kunnen worden ingezet onder de pijler circulariteit?

Graag een mondelinge beantwoording van deze vragen tijdens de raadsvergadering van 14 december a.s..

Met vriendelijke groet,
Ria van Kempen (VVD)

Beantwoording schriftelijke raadsragen VVD-fractie over de inzet van de CDOKE gelden ten behoeve van de formatie van personeel voor het realiseren van duurzaamheid

Op 12 december 2023 ontving het college schriftelijke raadsragen van 11 december van mw. Van Kempen van de VVD-fractie over de inzet van de Rijksmiddelen voor klimaatbeleid, de zogeheten CDOKE-gelden, ten behoeve van de formatie van personeel voor het realiseren van duurzaamheid.

Mevrouw Van Kempen verzoekt hierin om een mondelinge beantwoording.

Het college is blij met de vragen van de VVD-fractie, omdat deze attenderen op een mogelijk bredere bestedingsmogelijkheid voor de inzet van de klimaatgelden dan tot nog toe door het college voor mogelijk werd gehouden.

Als antwoord op enkele veel gestelde vragen op de landelijke website over de klimaatgelden staat inderdaad dat deze zogenoemde CDOKE-middelen mogen worden ingezet voor onder andere circulaire economie. Bij die antwoorden op de landelijke website wordt overigens bevestigd dat onderwerpen als biodiversiteit en klimaatadaptatie buiten de regeling vallen, iets waar we als college ook van zijn uitgegaan bij de verstrekte mededeling aan de commissie.

Het college was wel verrast door de informatie op de landelijke website, omdat in de rapporten die afgelopen jaren zijn opgesteld over de gemeentelijke inzet bij de uitvoering van het Klimaatakkoord nauwelijks wordt ingegaan op de circulaire economie.

Het gaat hierbij steeds over de warmtetransitie in de gebouwde omgeving, de duurzame opwekking van elektriciteit en duurzame mobiliteit.

Dit zijn ook de thema's waar momenteel volop wordt ingezet door het Rijk door middel van subsidies, specifieke uitkeringen, bijvoorbeeld voor de aanpak van energiearmoede door energiebesparing, woningisolatie, aardgasvrij maken van wijken, uitrol van laadpalen en dergelijke.

Voor de circulaire economie is er op dit moment nauwelijks tot geen sprake van landelijke beleidskaders en een ondersteunend instrumentarium voor gemeenten. Die transitie bevindt zich, in elk geval voor zover dit de gemeentelijke beleidsinzet betreft, echt nog in een andere fase.

Naar aanleiding van uw vraag, mevrouw Van Kempen, gaan we contact zoeken met de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RvO) over hoe de inzet van circulaire economie vanuit de CDOKE-gelden geïnterpreteerd moet worden.

En mocht dit antwoord positief zijn, in die zin dat er ruimere mogelijkheden blijken te zijn dan tot nog toe is aangenomen door het college, dan gaan we hier zeker naar kijken.

Ik kom daar aan het eind van de beantwoording nog op terug.

Dan volgen nu per gestelde vraag de antwoorden.

1. Hoe ziet u de scheiding tussen duurzame warmte en duurzame opwekking?

Het onderscheid is in het rapport van Over Morgen zelf aangebracht. Hoofdstuk 3 gaat over duurzame warmte, hoofdstuk 4 over duurzame opwek.

Die onderverdeling sluit ook aan bij landelijke, provinciale en gemeentelijke beleidskaders.

Vrij vertaald betreft duurzame warmte alle activiteiten die gericht zijn op besparen, isoleren en aardgasvrij maken van woningen en andere gebouwen. Hiervoor heeft de gemeenteraad de Warmtevisie vastgesteld.

Duurzame opwekking gaat over het vergroten van het aandeel hernieuwbare energie, waarvoor de Regionale Energie Strategie is vastgesteld. Voor Huizen (en Gooi en Vechtstreek) betekent dit het zorgen voor meer lokale opwekking van zonne-energie.

2. Waarom is er gekozen voor een forse verhoging van het aantal FTE op duurzame warmte?

Voor duurzame warmte is in het Klimaatakkoord een regisserende rol voor gemeenten neergelegd. Dit is een rol die gemeenten nooit eerder hebben gehad. Gemeenten zijn verantwoordelijk gesteld om de warmtetransitie (naar aardgasvrij en klimaatneutraal) in het eigen dorp of de eigen stad zo goed mogelijk te organiseren. Met bewoners, bedrijven, netbeheerders, de energiecoöperatie, woningcorporaties en dergelijke. De forse inzet van middelen vanuit het Rijk is hiervoor bedoeld en dat vertalen we ook naar Huizen.

We zijn al enige jaren aan het werk met het betrekken van partijen en in te zetten op energiebesparing en isolatie, maar de vraag gaat zich aandienen op welke wijze en met welk tempo buurten en wijken de volgende stap gaan zetten, namelijk naar *aardgasvrij*.

Wij merken bij inwoners en samenwerkingspartners ook een toenemende behoefte aan meer gemeentelijke regie en uitvoeringskracht om hiervoor wijkaanpakken te ontwikkelen en een duidelijk toekomstperspectief naar aardgasvrij vast te stellen.

Dit vraagt om de extra gemeentelijke inzet die nu wordt voorgesteld, inclusief de uitbreiding van expertise (bijvoorbeeld over warmtenetten en aquathermie), een hoge mate van participatie van bewoners bij het opstellen van wijkuitvoeringsplannen, en uiteindelijk ook van uw raad een besluit dat wordt vastgelegd in het Omgevingsplan wanneer een wijk geen aardgas meer zal hebben.

In de inleiding bij de vragen wordt gesteld dat bij een aantal wijkrenovaties al 'holistisch' wordt gewerkt en meekoppelkansen worden benut. Dat is te optimistisch gesteld. Bij de genoemde renovaties heeft de warmtetransitie geen rol van betekenis gespeeld. Het gaat er juist om dat die koppelkansen wél worden gepakt, zeker als er sprake zou zijn van collectieve warmtesystemen. Die extra inzet om meekoppelen is juist nodig.

De extra inzet op duurzame opwekking is nodig om als Huizen naar vermogen bij te dragen aan de doelen voor duurzame opwek uit de Regionale Energie Strategie.

Dit zorgt voor meer tempo bij de realisatie van zon op dak bij bedrijven, in de huursector, bij woningeigenaren en op parkeerplaatsen.

Deze extra inzet (1,0 fte) is wel aanmerkelijk lager dan voor duurzame warmte, omdat het in Huizen niet gaat om grootschalige locaties voor hernieuwbare energie (zoals het geval is bij zonneweiden en windturbines).

In de inleiding bij de vragen wordt verder gesteld dat het college de inzet niet conform de gepresenteerde verhouding van adviesbureau Over Morgen verhoogt.

Dat lijkt getalsmatig misschien zo, maar het is goed om te benadrukken dat het college het advies van Over Morgen op dit punt juist volledig volgt.

In hoofdstuk 8 (Vervolgstappen) van de rapportage is hierover het volgende opgenomen:

Op dit moment hebben projecten duurzame warmte, duurzame opwek en duurzame mobiliteit meer directe impact op de route naar een klimaatneutraal Huizen in 2050 dan de projecten op thema's klimaatadaptatie, biodiversiteit en circulaire economie. Tegelijkertijd is op de eerste thema's de meeste kennis voorhanden, zijn de technieken verder doorontwikkeld en is het dus gemakkelijker 'aanhaken' en snelheid maken. Specifiek gaat het om de projecten zonnepanelen, isoleren van woningen, verduurzaming van gemeentelijk vastgoed en realiseren van laadpalen in de gemeente. Zodra deze projecten 'op stoom' zijn is er wellicht meer zicht op mogelijkheden om de FTE-capaciteit uit te breiden en nieuwe projecten op te pakken.

3. Waarom is de verhoging van het aantal FTE voor circulaire economie, wat een breder terrein bestrijkt binnen duurzaamheid, zo beperkt gehouden, terwijl dit een invalshoek is binnen duurzaamheid waarin de gemeente Huizen de komende jaren een forse opgave heeft te gaan, gekeken naar de diverse nieuwbouw, verbouw van scholen, verbouw van gemeentepanden?

De conclusie hierover van Over Morgen, die ik u bij de beantwoording van de vorige vraag heb voorgelezen, geeft hierop het inhoudelijke antwoord. Het college heeft die conclusie zoals gezegd gevolgd.

In tegenstelling tot de energietransitie, met name de warmtetransitie, is er voor het thema circulaire economie zoals gezegd op dit moment weinig duidelijkheid over wat van gemeenten wordt verwacht. Er is in elk geval nog geen regierol neergelegd zoals voor de warmtetransitie.

Een aantal (met name grotere) gemeenten hebben het initiatief genomen door zelf in kaart te brengen waar lokaal de mogelijkheden liggen.

Dit zou ook, zoals in het collegeakkoord staat, de eerste stap voor Huizen zijn.

De rapportage van Over Morgen vormt hiervoor bruikbare input.

De ophoging van de formatie van 0,3 naar 0,8 fte voor circulaire economie (u heeft het in de inleiding bij uw vragen abusievelijk over van 0,3 naar 0,5 fte) is vooral gericht op dit lokale beleid en het in gang zetten van de eerste stappen op dit gebied.

Het nu al fors inzetten op circulaire economie zou dus een stap te vroeg zijn, omdat er nog geen lokaal beleid is vastgesteld.

Hierbij heeft inderdaad meegespeeld dat in de optiek van het college er geen ruimte was vanuit de CDOKE-gelden om hierop te versterken.

Om die reden is de extra inzet voor circulaire economie van 0,5 fte gedekt uit de hiervoor beschikbaar gestelde ruimte in het collegeprogramma 2022-2026.

4. Waarom bent u van mening dat de CDOKE gelden niet kunnen worden ingezet onder de pijler circulariteit?

Zoals gezegd heeft de vraag van de VVD-fractie ons ertoe gebracht dit nader te willen bekijken, na consultatie van de RvO.

Als inderdaad blijkt dat die mogelijkheden ruimer mogen worden geïnterpreteerd dan aanvankelijk gedacht, dan is het college bereid om de huidige inzet voor circulaire economie (0,3 fte) verder op te hogen van 0,5 fte naar maximaal 1,0 fte extra, om wat meer balans in de inzet op het totale programma te krijgen.

De toekomstige inzet op circulaire economie wordt dan maximaal 1,3 fte (in plaats van nu 0,8 fte).

Deze extra wordt dan in mindering gebracht op de warmtetransitie (die daalt van toekomstig 5,1 fte naar 4,6 fte).

Indien het college hiertoe besluit, dan informeren we vanzelfsprekend de commissie Fysiek Domein hierover.

Tot slot nog de kanttekening, dat bij het aantrekken van nieuwe medewerkers steeds wordt gezocht naar een logische functie(omvang).

Dit geldt overigens voor alle functies en fte's die in de mededeling zijn genoemd. De praktijk kan dus altijd iets afwijken van de genoemde aantallen fte's in de tabellen.

FAQs over uitvoeringsmiddelen en de aanstaande uitkeringsregeling

Doel van de uitkeringsregeling

Waarvoor zijn de middelen bedoeld?

Deze middelen zijn bedoeld voor gemeentelijke organisatiekosten voor de uitvoering van klimaat(mitigatie)taken. Dat gaat vooral over kosten voor taken uit het Klimaatakkoord, maar is daar niet toe beperkt.

Waarom mogen gemeenten deze middelen besteden?

De middelen mogen alleen aan personele inzet worden besteed gericht op **klimaatmitigatie** (in Nederland). De middelen mogen niet aan subsidies of bijv. tegemoetkomingen voor mensen in energiearmoede worden besteed.

In de uitkeringsregeling wordt een koppeling gelegd met de doelen van de Klimaatwet (= mitigatie, reductie van broeikasgassen). Dit is een behoorlijk brede definitie. Rijk en gemeenten hebben bestuurlijk afspraken gemaakt (vooral in het Klimaatakkoord) over taken, en deze middelen zijn daarvoor bedoeld. De middelen dekken ca 95% van het ROB-advies (over kosten Klimaatakkoord-taken). Dat is dus al best krap, maar naast de taken uit het Klimaatakkoord komen er steeds meer andere klimaat-gerelateerde taken op gemeenten af: netcongestie, intensivering handhaving, soortenmanagementplannen t.a.v. beschermde diersoorten, circulaire economie etc. In een herijkingstraject van het ROB-advies, proberen we die nieuwe taken scherper te krijgen, maar strikt genomen is het huidige budget onvoldoende om ook die andere taken te bekostigen.

Mogen middelen ook aan andere taken, zoals voor de circulaire economie, worden besteed?

De uitkeringsregels geven ruimte om de middelen ook in te zetten op activiteiten (mits gericht op broeikasgasreductie in Nederland) waar geen afspraken over bestaan in het Klimaatakkoord, denk bijvoorbeeld aan de circulaire economie.

Het is een (lokale- en) bestuurlijke afweging om de uitvoeringsmiddelen voor klimaatmitigatie ook aan gerelateerde activiteiten te besteden, maar wij raden ten eerste aan prioriteit te geven aan besteding aan taken uit het Klimaatakkoord en andere met het Rijk afgesproken klimaatopdrachten. Weeg, als het voornemen is de middelen aan andere taken dan het Klimaatakkoord worden besteed, of het uitvoeren van de taken uit het Klimaatakkoord niet in gevaar komt, zeker omdat 2030 steeds dichterbij komt.

Vanuit de VNG zetten we in op het realiseren van aanvullende middelen voor circulaire economie, via het Nationaal Programma Circulaire Economie. Uiteraard is het combineren van taken die én zien op het Klimaatakkoord én bijdragen aan een circulaire economie een win-win.

Mogen de middelen ook gebruikt worden voor ondersteunende taken zoals HR, financiën en ICT?

Ja, mits goed verantwoord.

Tijdpad en procedure voor aanvraag

Wanneer komt de regeling?

EZK voorziet op dit moment het volgende schema.

- Publicatie: tweede helft februari

- Openstelling regeling (voor aanvragen): 3 april.
- Sluiting regeling: vrijdag 28 april
- Op aanvragen wordt beschikt zodra deze binnen zijn.
 - o Overboekingen voor 2023 kunnen daarom al in de eerste week van april plaatsvinden.

Wanneer krijgen gemeenten de middelen?

Het lijkt erop dat de middelen voor 2023 in april of mei worden verstrekt. Volgens EZK binnen een week na aanvraag. De regeling heeft betrekking op heel 2023 en geldt dus voor de uitgaven vanaf 1 januari 2023.

De aanvraag en beschikking is voor 2023, 2024 en 2025 in één keer. De middelen voor 2024 en 2025 worden in januari van dat jaar overgeboekt.

Aanvraag of niet?

Er is een aanvraag nodig. Eerder gaf de minister voor Klimaat en Energie (brief van 25 oktober 2022) aan dat er geen aanvraagprocedure zou komen. Niettemin heeft het Rijk om administratieve redenen toch gekozen voor een aanvraag. Het gaat daarbij vooral om informatie óver de ontvangende gemeente. Het bankrekeningnummer ed.

Het bedrag van de aanvraag staat in de bijlage van de regeling.

De aanvraag en beschikking is voor 2023, 2024 en 2025 in één keer.

Omvang van de bedragen

Hoeveel krijgen gemeenten?

Het bedrag van de aanvraag staat in de bijlage van de regeling. In de brief van minister van Klimaat en Energie (Jetten) van 25 oktober 2022 zijn de bedragen per gemeente aangegeven. Zoals het er nu uit ziet zijn de beschikbare bedragen nog iets hoger dan daar genoemd.

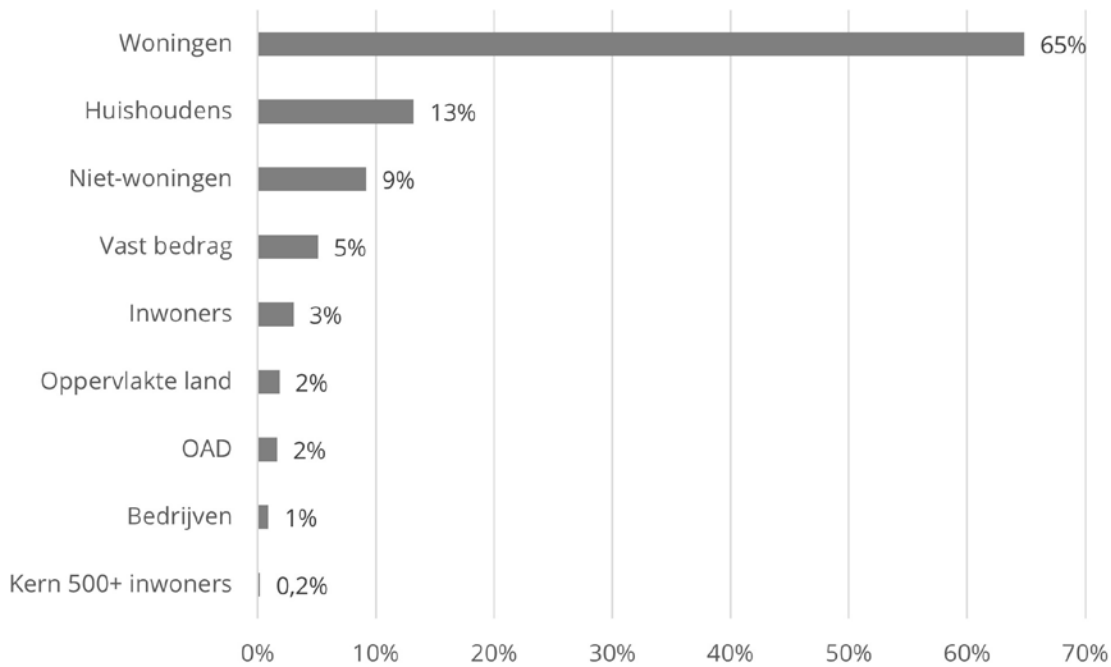
Hoe is de btw-afslag berekend?

Voor 2023 is aangenomen dat van de middelen 25% (voor 2024 20%, voor 2025 15%) wordt besteed aan btw-plichtige activiteiten (inhuur, materiële kosten). Die 25% is inclusief btw. De berekening is dus $25\%/1,21 \cdot 21\% = 4,34\%$ van het totale budget. Dit percentage van 4,34% wordt in het BTW-compensatiefonds (BCF) gestort, en btw-kosten kunnen daar weer op verhaald worden.

Hoe is de verdeelsleutel opgebouwd?

De middelen zijn verdeeld volgens een vaste verdeelsleutel, hiervoor zijn aan de taken uit het ROB-advies kostendrijvers gekoppeld. Bijvoorbeeld het aantal woningen in een gemeente en de oppervlakte. Er is dus niet een 1:1 koppeling aan de grootte van een gemeente naar inwoneraantal. Bovendien is een vaste voet van ca 49 duizend euro (ex-afslag btw) genomen zodat ook kleine gemeenten uiteindelijk in elk geval minimaal 1 fte in dienst kunnen nemen. De volgende tabel geeft de verdeelsleutel aan.

Verdeling van basisfinanciering

Komt er nog meer?

Ja, dit is alleen het basisbedrag. VNG werkt nu, samen met leden en anderen, uit op welke wijze de resterende middelen, de verschillende plannen die gemeenten hebben, kunnen ondersteunen. Dit noemen wij planfinanciering. Dat start in 2024.

Dit zijn de macrobedragen zoals deze op dit moment met het Rijk zijn afgesproken.

Gemeenten	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Totaal beschikbaar (in mln euro's)	341	430	637	683	688	736	738	738
Basisfinanciering (minimaal)	341	341	341	341	341	341	341	341
Planfinanciering (maximaal)	0	88	296	341	346	395	397	397

Paar opmerkingen:

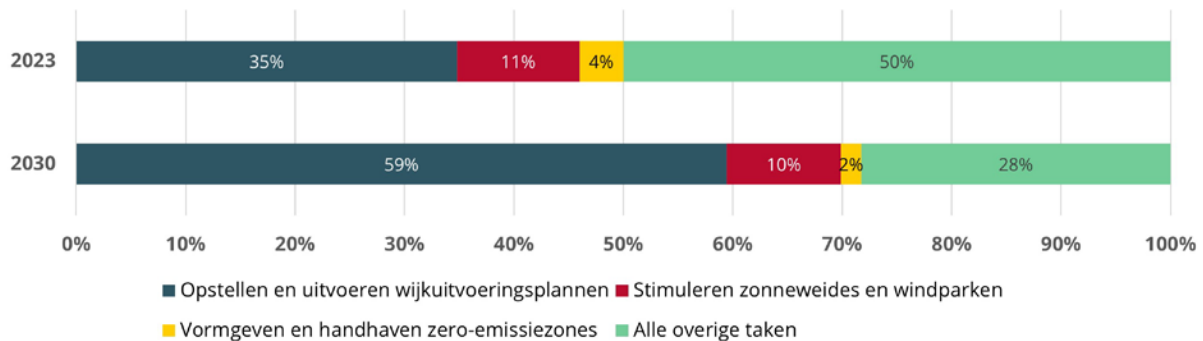
- De bedragen in de regeling gaan alleen over de basisfinanciering in 2023, 2024 en 2025. De bedragen in vet.
- Alle andere bedragen onder voorbehoud dus. Het is wel ons streven dat het bedrag in de macro-basisfinanciering niet omlaag gaat.
- In deze reeks is geen rekening gehouden met mogelijk loon-prijscompensatie.

Besteding en verantwoording

Hoe is de onderverdeling van de middelen over de taken

Dat verschilt per gemeente. Het is afhankelijk van de eerdergenoemde kostendrijvers en het eigen gemeentelijk beleid. Er is geen plicht om een bepaald deel van de middelen aan een bepaalde taak te besteden. De daadwerkelijke besteding is losgekoppeld van de verdeelsleutel.

Ter ondersteuning, als voorbeeld, geven wij hier de landelijke verdeling, in deze figuur van AEF:

Wat zeggen deze figuren?

Eigenlijk niet veel. Dit is het landelijke gemiddelde, terwijl dat per gemeente nog flink kan verschillen op basis van kostendrijvers en eigen beleid. Bovendien gaat maar een beperkt aantal gemeenten dit jaar aan de slag met een zero-emissiezone. De figuur kan wel helpen inzicht te krijgen en als toetssteen voor een eventuele verdeling van de middelen over de taken.

Hoeveel vrijheid hebben gemeenten bij de besteding van deze middelen?

Veel. De uitkering is bedoeld als een brede doeluitkering (BDU). Het doel is klimaatbeleid (zie wel de vragen bij doel van de regeling!), de bestemming is personele capaciteit (en eventuele ondersteunende materiële kosten). Dat personeel mag inhuur, advies, tijdelijke krachten of vaste krachten zijn. Het idee is wel dat gemeenten met deze middelen een interne klimaatorganisatie opbouwen waarmee de klimaattaken kunnen worden uitgevoerd. Vaste krachten hebben dus de zeer sterke voorkeur vanuit continuïteit, kennis en kunde.

Hoeveel flexibiliteit over de jaargrenzen is er bij besteding?

Er is een behoorlijke flexibiliteit. Middelen mogen gedurende twee jaar worden doorgeschoven. Dus:

- De middelen voor 2023 mogen ook in 2024 en 2025 worden besteed.
- De middelen voor 2024 mogen ook in 2025 en 2026 worden besteed.
- De middelen voor 2025 mogen ook in 2026 en 2027 worden besteed.

Dit betekent wel dat de verantwoording ook tot en met 2027 loopt.

Moeten de middelen binnen het gemeentelijke apparaat worden besteed?

Nee, niet per sé. Als er gemeentelijke klimaattaken worden uitbesteed, kan dat met deze middelen worden gefinancierd. Denk aan energiecoaches die via een aparte stichting aan het werk gaan. Let wel op dat er al snel een vermenging met andere taken kan optreden, dat moet in de administratie goed onderscheiden worden.

Aan welke materiële kosten mogen de middelen worden besteed?

Dit is vrij in te vullen door de gemeente, mits te onderbouwen is dat de kosten zijn gemaakt ten behoeve van het doel van de regeling (gemeentelijke capaciteit ten behoeve van klimaat- en energiebeleid). Het gaat om materiële kosten die ondersteunend of vervangend zijn aan de personele

inzet van gemeenten. Voorbeelden zijn communicatiematerialen, technisch onderzoek, registratiesystemen, extern beleidsonderzoek, camera's in zero emissies zones, etc. Het onderzoek van AEF en ROB ([van Parijs naar Praktijk](#)) geeft daarbij wel een richting waar je aan kunt denken. Het is niet de bedoeling dat de middelen aan concrete klimaatmaatregelen worden besteed.

Hoe structureel zijn de middelen (structurele baat in gemeentebegroting)

Omdat deze regeling korter loopt dan de vier jaar van de gemeentelijke begroting, zijn er afspraken gemaakt met de provinciale toezichthouders, zodat ze wel als structureel in de begroting kunnen worden opgenomen. Hiermee kunnen gemeenten ook vaste formatieplaatsen realiseren voor de klimaattaken. De tekst van de afspraken met de provinciale toezichthouders luidt:

“Gemeenten kunnen erop rekenen dat ze voor de jaren na 2023 in ieder geval hetzelfde bedrag ontvangen als in 2023. Gemeenten mogen het bedrag wat zij in 2023 ontvangen voor de klimaat- en energiegelden opnemen als structurele baat in de begroting 2024 voor de jaren 2024 tot en met 2027. We gaan er daarbij wel vanuit dat gemeenten een gelijk bedrag aan extra lasten opnemen voor de klimaat- en energietaken.”

Wat is de verantwoording?

Er is een verantwoordingsbepaling en een monitoringsbepaling

- De verantwoording loopt via de SISA. Daarbij is alleen de toets of de middelen aan personele capaciteit voor klimaatmitigatie wordt besteed.
 - o Belangrijk om op te merken dat er geen resultaatsverplichting (in termen van CO₂-reductie, besparingen, aardgasvrij etc) aan de middelen is gekoppeld. De ratio is dat er daarvoor te veel externe afhankelijkheden zijn voor dit doelbereik.
- Er is een bescheiden monitoringsbepaling, die toeziet op de besteding van de middelen over de verschillende klimaatsectoren van deze middelen.

Wordt er opnieuw gekeken naar de omvang van de taken/middelen?

Ja, dat doen we in de zgn. herijking van het oorspronkelijke advies van het ROB over de omvang van de taken / middelen. Dat nieuwe advies moet niet alleen gaan over nieuwe inzichten over al eerder in het advies opgenomen taken (denk aan wat het effect van de Wgiw is op het aardgasvrij maken van woningen en wijken), maar ook over taken en werkzaamheden die nog niet eerder zo scherp op het netvlies stonden. Denk aan maatregelen i.v.m. de Wet natuurbescherming (soortenmanagementplannen opstellen), of netcongestie. Ook is de bedoeling scherp te kijken naar welke investeringen gemeenten moeten doen i.v.m. verduurzaming (dat kwam in het oorspronkelijke advies maar beperkt aan de orde).

Een ander aspect waar de ROB om advies is gevraagd zijn de randvoorwaarden waaronder de middelen beschikbaar zijn. Dat gaat om vragen als: hoe kunnen de middelen het beste worden uitgekeerd; en hoe kunnen we zicht bieden op uitvoeringsmiddelen ná 2030?

Oorspronkelijk was de bedoeling de herijking in het voorjaar van 2024 afgerond te hebben. Nu het kabinet gevallen is en er nieuwe verkiezingen komen, proberen we dit traject te versnellen zodat de uitkomsten mee kunnen in de volgende kabinetsformatie.